

המורד

מדע אל "מערת האימים" ומצאו
אחרית ימי מרד בר כוכבא

א חרון המורדים מנאמני ברכוכבא נוצע במערה. הרומאים קיפלו את אוהליהם והסתלקו, שמתים שנסתיימה מלחמה שלא התאימה לתורתם הצבאית. השקט חזר אל המערות במדבר הצוקים של עין גדי. שקט זה החביא את הסוד הכמוס של המערות: לא רק את שלדי המורדים, אלא גם כתבים שונים, ששמשו להם לצרכי דת או לעסקי יומיום.

רק הברואים ידעו סוד זה. הם פשטו במערות, שדדו כל אשר נראה להם כבעל-ערך. ערב מלחמת העצמאות מצא ילד את אחת המגילות, מכר אותה במחיר אפסי. אחריה באו מגילות אחרות, שנמכרו אף הם בזיל הזול, הועברו אל מעבר לים — עד שמשלת ישראל רכשה אותן תמורת הון תועפות, החזירנה עתה ארצה. אלא הן "המגילות הגנוזות".

המערה המרובעת. לפני שנה חבש ד"ר יוחנן אהרוני הממושקף את כובע-הטמבל שלו, יצא בלוחית קבוצת

מיבצע ההעזה: האיש בעיגול, פרץ שמעון, מתכונן לספס לתוד התהום. בתחתית התמונה: "מערת האימים", המטרה

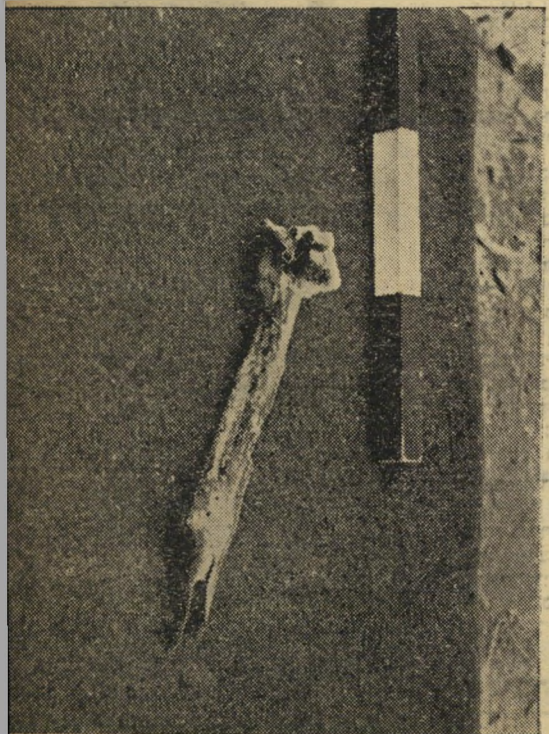
מאות מטרים והאבנים מדרדרות מכל מדרך רגל. הראשונים סימנו נתיב, וכך הגיעה המשלחת עד לעשרה מטר מעל לפי המערה. שלושה נחשונים ירדו בחבל וחילו אל המערה, חזרו כשבידם חרס נושא כתובת וגולגולת.

המערת-האימים. למחרת היום חצבו חלק מן האנשים שביל בצוק, אחרים הכינו סולם וקבוצת סיירים יצאה לסיורר הבטה בסביבה, דבר שהיה קבע יומיומי. המיבצע היה מקפיד דם, אפילו הצנחנים הגיעו למסקנה שהוא היה גרוע מצניחה. "המערה המרובעת" זכתה לשם חדש: "מערת האימים" — שם שהתאים לא רק לאימת הירידה, אלא גם לשפע הגולגולות והעצמות, ולריח הרקבון ששרר בה.

מתנדבים מבני הקיבוצים השונים אל אזור המערות, בעזרת סיוע רב של צה"ל, מזון והבטחה. כשנכנס אל המערות נס תבר כי הברואים הקדומהו. אולם הוא גילה מתנה רומאית אשר "רכב" על פי מערה מרובעת, בגובה של כ-170 מטר מעל ערוץ הנחל ו-80 מטר מפסגת הגבעה. שום דרך-גישה לא נראתה.

אהרוני החליט לגשת ולבדוק את "המערה המרובעת". שוב התקבצו הקיבוצניקים הנועזים מאשתקד. צה"ל סיפק את הציד, שיגר קבוצת סיירים מעולים, שהביאו עמם רצועות צניחה. הותקן סולם-חבלים בן 100 מטר. הירידה החלה, כשהמטפסים מהלכים על פני מתלולים של

ואלה שרידי המרד אלפני 1820 שנה: סנדלים ועצמות

האגרוף הקמוץ של ילד, שנחנס באויר היבש של בקעת ים-המלח, מטמל את החלטתם העיקשת של המורדים להלחם.

סנדלי המורדים שנמצאו במערה. הסנדל הקטן שייך בלי ספק לילד, לידו סנדל של אשה. לדעת המדענים יש להסיק מכך שרק הנשים, הילדים והזקנים נמלטו אל המערות המבודדות, ואילו הגברים יצאו ללחום ברומאים בשטח הפתוח.